

Mottagare: Kulturdepartementet
Adress: 103 33 Stockholm
Sweden

Datum: 22 juni 2016

Remissvar på betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

Dnr Ku2016/00504/D

SISU Idrottsutbildarna vill lämna följande synpunkter på remissen av betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle.

Utredningen för ett stärkt civilsamhälle har haft i uppdrag att undersöka möjligheterna att på olika sätt underlätta för det civila samhällets organisationer att bedriva sin verksamhet, att utvecklas och att därigenom bidra till demokrati, välfärd, folkhälsa, gemenskap och social sammanhållning. SISU Idrottsutbildarna anser att utredningen visar stor förståelse för det civila samhällets betydelse och komplexitet. Utredningen ger en bra överblick, kunskap och förståelse för det omfattande civila samhället som finns i Sverige. Utredningen spänner dock över många områden vilket gör att förslagen blir väldigt varierande och vi kan konstatera att regeringen kommer behöva genomföra en mängd förslag på olika områden för att det slutligen ska bli en märkbar effekt för civilsamhället i sin helhet.

SISU Idrottsutbildarna är Svensk idrotts eget studieförbund. Vi är ett av elva studieförbund i landet och vi arbetar med bildning och utbildning inom idrotten. Det innebär att vi har två tillhörigheter; en inom folkbildningen och en inom idrotten. Vår verksamhet bidrar kraftfullt till statens mål med folkbildningen. Genom vårt arbete tillsammans med landets idrottsföreningar ger vi fler människor möjlighet att öka sin kunskap och bildning för sin personliga utveckling och delaktighet i samhället.

Svensk idrottsrörelse är en av de största folkrörelserna i Sverige med 3,2 miljoner medlemmar. Idrottsrörelsen är en positiv kraft i det svenska samhället som bidrar till välmående och ökar

folkhälsan. För att vi ska kunna fortsätta utvecklas och bidra till ett öppet, starkt och inkluderande samhälle behöver vi samhällets och statens stöd att ta bort onödiga hinder som försvårar för vår verksamhet.

De insatser som civilsamhället genomförde i samband med den omfattande vågen av personer som sökte asyl i Sverige under hösten 2015 var ovärderliga för samhället. Vi delar utredningens bedömning att många organisationer inom civilsamhället gör omfattande och avgörande insatser i mottagandet av asylsökande och i det efterföljande integrations- och inkluderingsarbetet som kommer att pågå under många år framöver. Här kan vi konstatera att SISU Idrottsutbildarna är det studieförbund som har flest unga deltagare av Sveriges elva studieförbund och att SISU når personer i alla samhällsgrupper och har ett starkt fokus på utbildning i demokrati och ledarskap vilket starkt kan bidra i arbetet med nyanlända.

Vi delar den oro som beskrivs i utredningen att en alltför stor del av stödet till studieförbunden inklusive SISU Idrottsutbildarna ges via olika former av upphandlingar där studieförbundet i allt större utsträckning blir en utförare snarare än den fria och frivilliga folkbildningsverksamheten. Detta är särskilt viktigt eftersom studieförbundens roll gentemot sina medlemsorganisationer i civilsamhället är att vitalisera och förbereda medlemsorganisationerna för att verka i en föränderlig tid. För detta arbete krävs ett starkt basstöd till den folkbildande verksamheten och inte fler snuttifierade uppdrag.

Det principiellt viktigaste området för civilsamhället är synen på föreningslivets och idrottens särart. Hur förhåller sig den ideella sektorn till den offentliga och den privata? Allt för länge och allt för ofta har lagar, regelverk och förhållningssätt grundats på att det bara finns två sektorer i samhället – den offentliga och den privata. När den ideella sektorn ska hanteras i dessa lagar och regler betraktas föreningar som företag, för att betraktats mer lika företag än offentlig verksamhet. Detta blir särskilt tydligt i avsnittet Konkurrensrätten 5.2.1 där idrottens demokratiskt fattade beslut i enlighet med den grundlagsskyddade föreningsfriheten möter konkurrenslagens syfte att motverka hinder för effektiv konkurrens, som i sin tur är utformad med EU-rätten som förebild. Föreningar ska inte bedömas efter marknadsekonomiska grundprinciper. SISU Idrottsutbildarna ser därför att det är av

yttersta vikt att, som utredaren föreslår, regeringen omgående klargör det EU-rättsliga läget i frågan om idrottens ideella verksamhet i Sverige strider mot EU:s konkurrensregler samt att regeringen säkerställer idrottens särart ur ett konkurrensrättsligt perspektiv. Det behövs också ett klagörande hur konsumenträtten förhåller sig till föreningsrätten.

SISU Idrottsutbildarna anser även att utredningens förslag om att myndigheter och regeringskansliet årligen ska rapportera kontakter och samråd med civila samhället är bra. Vi stödjer även förslaget att myndigheters uppgift att samarbeta med andra myndigheter och andra ska preciseras i myndighetsförordningen så att det uttryckligen anges att samarbetet med andra även ska omfatta det civila samhällets organisationer när det är relevant för genomförandet av myndighetens uppdrag.

SISU Idrottsutbildarna stödjer och utvecklar arbetet med ledarskap och demokrati i idrottsrörelsen. Det går i linje med folkbildningens syften att göra det möjligt för en mångfald av människor att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen. Detta arbete vill vi fortsätta med och ser fram emot att utredningens förslag genomförs i praktiken.

SISU Idrottsutbildarna

Stefan Bergh

Generalsekreterare